

Jämintien kiertoliittymän asemakaavan muutos

Koonti ehdotusvaiheen lausunnoista ja mielipiteistä sekä näiden vastineet.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavan muutosehdotuksen kaavakartta ja -selostus oli nähtävillä 20.2.-21.3.2025 välisen ajan Kankaanpään kaupungin 3. kerroksen suunnittelutoimistossa sekä kaupungin kotisivuilla kaavoituksen ja maankäytön verkkosivuilla.

Lausunnot

1. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksella ei ole toimialallaan lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Kaavoittajan vastine

Merkitään tiedoksi.

2. Satakunnan pelastuslaitos

Satakunnan pelastuslaitos on tutustunut Jämintien kiertoliittymän asemakaavamuutosehdotukseen ja tooteaa lausunnossaan seuraavaa.

Pelastuslaitoksen operatiivisen toiminnan kannalta huomioitava alueella olevien kohteiden helppo ja nopea saavutettavuus ja hyvät ajoyhteydet kohteeseen säilyvät. Rakennettavat liittymät, tulee olla pelastuslaitoksen raskaalle kalustolle huomioitu ja täten mahdollistavat joustavan liikennöinnin alueen kohteisiin. Palokunnan raskaan kaluston mahdollisuudet toimia tehokkaasti ja esteettä alueella tulee olla jatkossakin mahdollista.

Pelastus- ja sammutustyön edellytykset.

Palon sammuttaminen ja henkilöiden pelastamisen edellytykset rakennuksessa ja sen läheisyydessä on otettava suunnittelussa huomioon. Palo- ja pelastuskalustolla on oltava mahdollisuus päästä riittävän lähelle rakennusta (pelastustie).

Kaavoittajan vastine

Kaavassa on huomioitu edellä mainitut asiat mitoitukselta ja pelastusteistä.

Muistutukset

3. Kankaanpään Taideyhdistys ry

Kankaanpään Taideyhdistys ry:n hallitus on perehtynyt asiakohdassa mainittuun kaavamuutokseen ja taideyhdistyksen luonnosvaihetta koskevan huomautuksen vastineisiin ja **esittää muistutuksenaan ehdotuksesta seuraavaa:**

1. Luonnosvaiheeseen verrattuna kehitystä on tapahtunut, kun kiertoliittymästä on nyt osoitettu kulku myös Jämintien eteläpuolelle. Liittymästä pääsee kuitenkin vain kortteliin 20 eli liiketontille K-17 eikä asemakaavaan ole merkitty kyseiseen kortteliin minkäänlaista rasietta yhteydelle kortteliin 26 eli julkisten rakennusten kortteliin Y-5. Kuitenkin sekä kaavaselostuksessa että vastineessa annetaan ymmärtää, että kiertoliittymä palvelee myös Kulttuurikorttelia:

"Jämintielle esitetyn mahdollisesti rakennettavan kiertoliittymän katsotaan palvelevan hyvin myös Kulttuurikorttelia ja kyseisen korttelin mahdollista tulevaa käyttöä. Ratkaisu vähentää painetta ohjata kortteliin suuntautuvaa liikennettä Torikatua ja Keskuskatua pitkin."

Yhteys kiertoliittymästä kortteliin 26 tulee näyttää myös asemakaavassa. Ei riitä että se näkyy selostuksen liitteenä 4 olevassa katusuunnitelmaluonnoksessa, vaan oikeus kulkea liiketontin kautta kulttuurikortteliin tulee osoittaa asemakaavassa.

2. Asemakaavaehdotuksessa on sen sijaan osoitettu Torikadun suunnasta ajoneuvoyhteys tonteille Koskurinkujaa pitkin merkinnällä pp/t. Tämä mahdollisuus tulee poistaa. Kulttuurikortteliin ei ole koskaan ollut mitään *"painetta ohjata kortteliin suuntautuvaa liikennettä Torikatua pitkin"* eikä tällaista mahdollisuutta tule jatkossakaan sallia. Torikatu on yksisuuntainen asiointikatu, jota on aivan alun perin suunniteltu mahdolliseksi kävelykaduksi, mistä syystä Torikadulta käsin ei ole asemakaavoissa lainkaan tonttiliittymiä. Poikkeuksen tekee nyt tähän kaavamuutokseen merkitty yhteys entisen Piirivintin tontille, joka on muutettu asuinrakennukseksi ja jolle on korttelin 20 tonttijaossa osoitettu kulkurasite liiketontin kautta. Tilanteessa, että torialue on suljettu isojen tapahtumien aikana, tulee tällekin tontille turvata pääsy muuta kautta.

Kaavoittajan vastine

Kaavakarttaa selkeytetään ottamalla pois merkintä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle osoitettu alue, jolla on tontille ajo sallittu (pp/t). Kaavaa täsmennetään merkitsemällä ajorasite korttelista 20 kortteliin 26. Piirivintin tontin asukkaille tarkoitettu kulkurasite, joka on tonttijaossa osoitettu, jolla sallitaan ajo korttelin 20 kautta kiinteistölle, säilytetään kaavakartalla. Asiaa tarkastellaan todennäköisesti uudestaan koko Keskuskorttelia koskevassa kehitys- ja kaavoitustyössä.

3. Kuten kaavoittaja on todennut *"Kulttuurikorttelin järjestämistä ja kokonaisvaltaista suunnittelua jatketaan Kulttuurikorttelin kaavaprosessissa"*, ja että *"Kaupunkisuunnittelun rajalliset resurssit ohjataan Kulttuurikorttelin kaavoitustyön ja -suunnittelun yhteydessä pidettäviin esittelytilaisuuksiin."* Tämä on hyvä asia, mutta ei ole perustelu sille, ettei näin ole menetelty pääkatujen laajamittaisten muutosten yhteydessä. Menettelytapoihin puutuimme huomautuksessa ja avoimena kirjeenä julkaistu kannanotto jäi kokonaan käsittelemättä asiantuntija- eli kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Kaupunginhallituksen käsittelyyn se tuotiin vasta median puututtua asiaan. Tämä murentaa luottamusta eikä ole hyvän hallintotavan mukaista.

Kaavoittajan vastine

Väärin menetelty asia käsitellään niin, että kaupunkisuunnittelulle osoitettu huomautus vastineineen otetaan esille oikeassa toimielimessä eli kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja lautakunnalta pyydetään näkemystä muistutuksessa esitettyihin asioihin sekä kaavan jatkotoimenpiteisiin.

Toisena vaihtoehtona esitämme edelleen Jämintien kiertoliittymän **asemakaavan muutoksen hylkäämistä** ja palaamista myös katusuunnitelmien osalta lähtöruutuun avoimessa kirjeessä esitetyin perustein ja täydentäen niitä seuraavasti:

Kaupungin ja ELY-keskuksen yhteistyönä laadittu liikenneturvallisuussuunnitelma vuodelta 2017 löytyy kaupungin nettisivuilta. Tästä suunnitelmasta on lähtöisin tarve katkaista liittymä Keskuskadulta Citymarketille. Toimenpideraportin kohtana 2 mainitaan "Liittymän katkaisu moottoriajoneuvoliikenteeltä (kulku Jämintien kautta), vähintään moottoriajoneuvolla ajo kielletty (huoltoajo sallittu)", lisäksi ehdotetaan "Keskisaarekkeen rakentaminen nykyiselle suojatielle"

Kohtana 3 mainitaan Keskuskadun ja Jämintien liittymä seuraavasti: "Kolmihaaraliittymän kanavoinnin (tai kiertoliittymän) rakentaminen". Sen sijaan Citymarketin liittymään Jämintielle ei esitetä toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Jämintien, Arvonkujan ja Koskurinkujan liittymiin esitetään "Keskisaarekkeiden rakentaminen suojatielle".

Jämintien katualueen suoralle osuudelle rakennettavalle kiertoliittymälle ei löydy siten perusteita liikenneturvallisuusmielessä. Liikenneturvallisuussuunnitelma ja kaupungissa vallalla oleva yleinen mielipide pitävät Keskuskadun ja Jämintien liittymää liikenneturvallisuuden kannalta ensisijaisena parannuskohteena. Kansalaismielipide käy ilmi Kankaanpään Seudun vuonna 2023 järjestämästä kyselystä ja seuraamalla sosiaalista mediaa.

Kaavoittajan vastine

Liikenneturvallisuussuunnitelma 2017 ei vielä sido kaupunkia toteuttamaan suunnitelmassa esitettyjä ratkaisuja sellaisenaan. Asiassa on tehty uudelleen arviointia nykyisen liikenteellisen tilanteen ratkaisemiseksi ja liikenteellisen sujuvuuden parantamiseksi. Suunnitelmassa ei ole esitetty arviota työn vaiheistuksesta, joten kaupunki on edistänyt ratkaisujen toteuttamista oman arvionsa mukaisesti.

Kaupunki on todennut työryhmien välisessä keskustelussa, että Keskuskadun, Arvonkujan ja Citymarketin pihan liittymän nykyisiä liikennetarkoituksia kielletystä ajosuunnasta ja rajoitetusta pysäköinnistä ei noudateta ja vaaratilanteita aiheutuu risteyksessä mm. tämän takia toistuvasti pyöräliikenteen, kävelijöiden ja ajoneuvojen liikennöidessä risteyksessä. Liikenteen katkaisu Keskuskadulta pihaan rauhoittaa tilannetta, mutta samaan aikaan muutos toki lisää hieman liikennettä Jämintien ja Keskuskadun risteyksessä.

Jämintien liikenteellistä perusparannusta alettiin toteuttamaan osissa Paasikiven ja Torikadun suunnalta kohti Keskuskatua. Kaavoituksen edistämistä on tehty osissa ja saman suuntaisessa järjestyksessä kohti Keskuskatua. Jämintien perusparannuksen tarkastelussa havaittiin, että Jämintien nelikaistaisuus, hypermarketin pihalle ja pihalta sekä keskuskortteliin ja keskuskorttelista kulkeva ajoliikenne yhdessä Arvonkujan ja Koskurinkujan kävelyn ja pyöräilyn tienylityspaikan kanssa aiheuttaa vaaratilanteita, joita kaupunki haluaa alueella vähentää.

Kiertoliittymän katsotaan hidastavan ajonopeuksia Jämintiellä ja ratkaisun nähdään helpottavan nelikaistaisen, eli liikenteellisesti ylimitoitettun tien, tilannetta helpottamalla

kiinteistöiltä ja kiinteistöille ajamista. Samalla edistetään kävelyn ja pyöräilyn turvallisempaa tienylitystä tiealueen joka tapauksessa kaventuessa. Ajatus kiertoliittymän toteuttamisesta on syntynyt hypermarketin toimijan kanssa käydyissä neuvotteluissa.

Kaupunki on keskustellut liikennejärjestelyjen parantamisesta mm. hypermarketin toimijan kanssa, jolloin on otettu puheeksi myös kiertoliittymäratkaisun vaihtoehto, jonka toteuttamiseen toimija on valmis osallistumaan maksamalla 50% toteutuneista rakennuskuluista, jos kiertoliittymävaihtoehto toteutuu.

Jämintien liikenteellisen parantamisen toteuttamisen vaiheistuksen takia kaavaratkaisussa tarkastellaan nyt Jämintielle kohdistuvaa suunnittelukohtaa, jossa tutkitaan mahdollisuus toteuttaa alue kiertoliittymäratkaisulla. Lopullisen päätöksen ratkaisun mahdollistamisesta tekee valtuusto.

Kaupunkikuvan kauneudesta välittävänä tahona taideyhdistys esittää, että mikäli kiertoliittymiä Jämintielle kuitenkin rakennetaan joko yksi tai kaksi, niiden yhteyteen hankitaan prosenttiperiaatetta soveltaen korkeatasoista ympäristötaidetta. Keskuskadun ja Jämintien risteyksen kiertoliittymää suunniteltaessa käytetään alan parasta konsulttiosaamista siten, ettei Leijonapuistoa tai Keltaista taloa uhata.

Kaavoittajan vastine

Kaupunkisuunnittelu puoltaa ajatusta ympäristötaiteen sijoittamisesta mahdollisesti rakentuviin kiertoliittymien tai risteysten alueella ja merkitsee palautteen ylös idean jatkotyöstöä ajatellen.

4. Henkilö A (sama yksityishenkilö kuin luonnosvaiheen palautteissa)

- 1. Missään vaiheessa ei ole tuotu julki todellisia faktoja C-Marketin kiertoliittymän rakentamisen perusteluiksi, esim. liikennemääriä ja onnettomuuksia / kolareita suunnitellussa liittymässä verrattuna ns. Hautausmaan risteykseen.*
- 2. Keskuskadulta poistuva C-Marketin liittymä tuo lisää ajoneuvoliikennettä ns. Hautausmaan risteykseen.*
- 3. Hautausmaan mahdollinen kiertoliittymä pienentäisi Keskuskadun ajoneuvojen nopeuksia sekä ennen että jälkeen kiertoliittymän.*
- 4. Hautausmaan mahdollinen kiertoliittymä suojateineen tuo huomattavaa turvallisuutta jalankulkijoille sekä pyöräilijöille ylittää vilkas Keskuskatu.*

Kaavoittajan vastine

Hautausmaan risteyksen eli Keskuskadun ja Jämintien risteyksen järjestämistä edistetään Keskuskadun ja Jämintien kaavamuutoksen yhteydessä. Tässä käynnissä olevassa kaavassa ratkaistaan liikenteen järjestämisen mahdollisuudet nimenomaisella suunnittelualueella.

Toki on selvää, että ratkaisut Jämintiellä vaikuttavat myös Keskuskadun ja Jämintien

risteyksen liikenteelliseen järjestämiseen ja tämä otetaan huomioon käynnissä olevassa suunnittelussa. Jämintien liikennesuunnittelua edistetään kokonaisvaltaisesti kaavahankkeen rajauksesta huolimatta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsittelee ehdotuksen aloittaa Keskuskadun ja Jämintien risteyksen kaavamuutoksen.

5. Asemakaavamuutoksen selostusosan kohdassa 5.3.6 Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen, todetaan " Kaavamuutos sujuvoittaa alueen hypermarketille tapahtuvaa liikennettä, millä on elinkeinoelämän toimivan kilpailun kannalta mahdollinen positiivinen vaikutus". Kyseinen perustelu viittaa siihen, että kaupungin panostuksella ollaan valmiit parantamaan C-Marketin kilpailuasemaa suhteessa paikkakunnan muihin kauppoihin - TÄMÄ EI MIELESTÄNI OLE KAUPUNGIN TEHTÄVÄ !

Vastaavalla perustelulla kaupungin olisi myös rakennettava kiertoliittymä Tokmannin risteykseen, johon ollaan parhaillaan myös suunnittelemassa Keskuskoulun saattoliikennettä...! Kaupungissa on mielestäni jo toimiva kilpailu kauppojen kesken ilman Kpään kaupungin ohjaustakin !

6. Mielestäni kaupunkilaisten tulee myös saada faktatietoa miten C-Market / kauppias rahoittaa ko. hanketta, koska jopa valtuutetut ovat julkisuudessa näin kertoneet.

Kaavoittajan vastine

Kaavaselostuksessa ei väitetä työn ensisijaisen tarkoituksen olevan alueen kilpailun edistäminen, vaan liikenteen toimivamman ja turvallisemman järjestämisen mahdollistaminen. Kaavamuutoksen yhteydessä tulee kuitenkin maankäyttö- ja rakennusasetuksen 17 § mukaisesti arvioida kaavan vaikutuksia mm. talouteen ja valtakunnallisiin tavoitteisiin elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymisestä. Esitetyllä kaavaratkaisulla voidaan todeta olevan saman aikaisesti useampia positiivisia vaikutuksia ympäristöönsä, kaavan päätarkoituksen ohella.

Tarkennamme kaavaehdotuksessa esitettyä epäselvää kohtaa, jossa on ilmaistu, että muutos hyödyttäisi yksinomaan hypermarkettia. Korttelissa 153 toimii saman katon alla useampi liiketoiminnan harjoittaja, joiden toiminnalle mahdollisilla liikenteellisillä muutoksilla voi olla positiivista vaikutusta.

Totta on, että ajatus kiertoliittymän toteuttamisesta tässä kohtaa on syntynyt hypermarketin toimijan kanssa käydyissä neuvotteluissa, joissa on sovittu, että toimija osallistuu toteutuneisiin rakennus- ja suunnittelu kustannuksiin 50% osuudella. Kaupungin nykyisten laskelmien mukaan kiertoliittymäjärjestelyllä, jota tuetaan yksityisellä rahalla, ei ole rahallisesti merkittävää eroa tilanteeseen, jossa kohta ratkaistaisiin mm. saarekkein. Valmistelutyötä kaavan ja liikennesuunnittelun osalta on tältä pohjalta edistetty.

7. Jämintielle Paasikiventien ja Torikadun risteykseen rakennetut liitenteenjakajat suojateineen hidastavat Jämintien nopeutta ja näin parantavat C-Marketinkin liittymän toimivuutta.

PS. Lopuksi totean, että pienen kiertoliittymän paikka olisi myös ns. Varumon risteyksessä.

Kaavoittajan vastine

Paasikiventien ja Torikadun risteyksien muutokset vaikuttavat osaltaan jo Jämintien

nopeuksiin. Kaupunki haluaa kuitenkin vähentää Jämintien nelikaistaisuudesta, hypermarketin pihalle ja pihalta sekä keskuskortteliin ja keskuskorttelista kulkevasta ajoliikenteestä sekä Arvokujan ja Koskurinkujan kävelyn ja pyöräilyn tienylityspaikkojen risteämisestä syntyviä vaaran paikkoja uusilla liikennejärjestelyillä.

Ehdotus Varumon risteyksestä merkitään tiedoksi.